

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 38Cb/88/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5117214470
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Novotná Mlinárčsik
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2022:5117214470.5

Uznesenie

Okresný súd Žilina v spore žalobcu: FVE Belá1 s. r. o., so sídlom Lichnerova 40, 903 01 Senec, IČO: 46 230 033, zastúpený: Advokátska kancelária Rolková s.r.o., so sídlom Ľ. Fullu 5, 903 01 Senec, IČO: 52 189 902, proti žalovanému: Stredoslovenská distribučná, a.s., so sídlom Pri Rajčianke 2927/8, 010 47 Žilina IČO: 36 442 151, zastúpený: Advocatur Gémeš, Filipová & Partner AG, so sídlom Städtle 17, 9490 Vaduz, Lichtenštajnské kniežatstvo, registračné číslo FL.0002.539.075-9, ktorá podniká na území Slovenskej republiky prostredníctvom organizačnej zložky BOOM & SMART Slovakia, so sídlom Dolná 370/6A, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 53 096 428, o zaplatenie 62.166,96 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Konanie zastavuje.

II. Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Písomnou žalobou doručenou súdu 21.04.2017 sa žalobca domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 62.166,96 eur a trovy konania. Na odôvodnenie uplatneného nároku uvádzal, že ako výrobca elektriny na základe ustanovenia § 26 ods. 23 Vyhlášky Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 221/2013 Z.z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v elektroenergetike v znení neskorších predpisov /ďalej aj len „Vyhláška“, uhradil žalovanému ako prevádzkovateľovi regionálnej distribučnej sústavy na základe ním vystavených faktúr v období od 01.01.2014 do 31.12.2016 platby za prístup do distribučnej sústavy /G-komponent/ v celkovej sume 62.166,96 eur, hoci so žalovaným nikdy nemal ani nemá uzavretú zmluvu o prístupe. S odkazom na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky PL. ÚS 17/2014-132 zo dňa 22.06.2016 /ďalej aj len „Nález“/ uviedol, že povinnosť platiť platbu za prístup do distribučnej sústavy pre výrobcov elektriny, ktorí s prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy nemajú platne uzavretú zmluvu o prístupe, nemá právny základ a prevádzkovateľ regionálnej distribučnej sústavy nie je oprávnený od žalobcu ani iných takýchto výrobcov platbu za prístup do distribučnej sústavy požadovať.

2. Žalovaný žalobcom uplatnený nárok popieral, pričom mal za to, že dohoda o prístupe do distribučnej sústavy a teda dohoda o využívaní dohodutej kapacity distribučnej sústavy medzi žalobcom a žalovaným je daná zmluvnými vzťahmi, ktoré žalobca a žalovaný uzavreli, resp. ktoré sú v platnosti.

3. Uznesením č.k. 38Cb/88/2017-253 zo dňa 09. decembra 2019 súd konanie prerušil do právoplatného skončenia konania o dovolaní podanom žalovaným proti rozsudku Krajského súdu v Žiline sp.zn. 13Cob/48/2018 zo dňa 19.09.2018, vedenom na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp.zn. 4Obdo/95/2018.

4. Uznesením č.k. 38Cb/88/2017-468 zo dňa 17. februára 2021 súd konanie prerušil do právoplatného rozhodnutia vo veci vedenej na Ústavnom súde Slovenskej republiky pod sp.zn. Rvp 352/2020.

5. Vec sp.zn. Rvp 352/2020 bola po predbežnom prerokovaní vedená na Ústavnom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. III. ÚS 167/2022. Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol uznesením III. ÚS 167/2022-250 zo dňa 24.03.2022 /ďalej aj len „Uznesenie“/ tak, že ústavné sťažnosti sťažovateľov 1/ FVE Krásna, s. r. o., IČO 45 663 734, Kpt. Nálepku 19, Košice, 2/ ProSun, s. r. o., IČO: 44 999 275, Ladomerská Vieska 1030, 3/ GROUND I, s. r. o., IČO: 44 907 796, Budyšínska 38, Bratislava a 4/ My Energy SPV 4, s. r. o., IČO: 44 789 459, Votrubova 28, Bratislava, zastúpených POLÁČEK & PARTNERS s. r. o., Hurbanovo námestie 1, Bratislava, proti postupu a uzneseniam Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č.k. 3Obdo/18/2019 z 20. novembra 2019, č.k. 1Obdo/18/2019 z 19. februára 2020, č.k. 3Obdo/15/2019 z 30. apríla 2020 a č.k. 1Obdo/13/2019 z 5. Marca 2020 odmietol. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 05.04.2022, čím odpadla prekážka, pre ktorú sa konanie prerušilo. Súd uznesením č.k. 38Cb/89/2017-530 zo dňa 06. mája 2022 rozhodol, že pokračuje v konaní.

6. Písomným podaním z 01.07.2022 žalobca vzal žalobu v celom rozsahu späť a žiadal konanie zastaviť. Na odôvodnenie uskutočneného dispozičného procesného úkonu poukázal na zložitost' tejto doposiaľ neriešenej právnej problematiky, ktorá je zo strany žalobcu riešená už päť rokov, pričom v obdobných sporoch prebiehajú medzi výrobcami a distribučnými spoločnosťami dovolacie konania vedené na Najvyššom súde Slovenskej republiky a viaceré sťažnosti boli podané aj na Ústavnom súde Slovenskej republiky. Hoci v súčasných Nálezoch Ústavného súdu Slovenskej republiky boli prijaté protirečivé rozhodnutia, ktoré boli v rozpore so skôr prijatými rozhodnutiami Ústavného súdu, žalobca zdôraznil, že žalobu podal na základe a v súlade s Nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. PL. ÚS 17/2014-132 zo dňa 22.06.2016, v ktorom bolo jednoznačne konštatované, že G-komponent je protiústavný v prípade, ak sa vypláca bez uzatvorenej zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny, ktorá má náležitosti v zmysle Zákona o energetike v znení účinnom do 31.12.2018, čo je aj prípad žalobcu. Na základe uvedeného Nálezu žalobca považoval žalobu v danom čase za podanú dôvodne, o čom svedčia aj mnohé rozhodnutia Okresného súdu Žilina potvrdené súdom druhého stupňa, ktoré rovnako vychádzali z Nálezu. V súčasnosti však v rozpore s princípom právnej istoty sú vydávané nové nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktoré sú s pôvodným Nálezom v rozpore /napríklad Nález Ústavného súdu sp.zn. III. ÚS 257/2020/. Táto skutočnosť prinútila žalobcu bez jeho zavinenia výlučne na základe zmeneného postoja Ústavného súdu SR prehodnotiť svoj postoj vo vzťahu k podanej žalobe. V nadväznosti na uvedené žalobca prijal rozhodnutie vziať žalobu v celom rozsahu späť, pričom zastáva názor, že zastavenie konania procesne nezavinil, nakoľko žaloba bola vzatá späť z dôvodu vydania rozdielných náleзов Ústavného súdu Slovenskej republiky, kedy oproti pôvodnému Nálezu, ktorý jednoznačne odôvodňoval podanie žaloby, vyslovil Ústavný súd Slovenskej republiky na predmetnú vec nový názor, za ktorý však žalobca nemôže niesť zodpovednosť. Žalobca bol nútený vziať žalobu v celom rozsahu späť z dôvodu, aby nebol v čase hospodárskej krízy zaťažovaný zdĺhavými a finančne a časovo náročnými súdnymi konaniami v tejto zložitej doposiaľ nedoriešenej právnej problematike, v ktorej poskytli rôzne pohľady Najvyšší súd Slovenskej republiky a Ústavný súd Slovenskej republiky a nakoniec Ústavný súd Slovenskej republiky zmenil svoj právny názor vyslovený v Náleze, na základe ktorého bola podaná žaloba. Opakovane zdôraznil, že žaloba bola podaná na základe pôvodného Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky. S poukazom na uvedené mal žalobca za to, že zastavenie konania procesne nezavinil a zložitost' doposiaľ neriešenej právnej problematiky, ako aj skutočnosti a právne názory najvyšších súdnych autorít SR, ktoré sa od podania žaloby zásadne zmenili, sú dôvodmi hodnými osobitného zreteľa podľa § 257 CSP, na základe ktorých žalobca pristúpil k späťvzatiu žaloby a na základe ktorých žiada, aby súd rozhodol o aplikácii ustanovenia § 257 CSP a stranám nárok na náhradu trov konania nepriznal.

7. Písomné späťvzatie žaloby z 1.7.2022 súd žalovanému z dôvodu hospodárnosti konania v zájme nenavyšovania trov konania na vyjadrenie nedoručoval. Vzhľadom na procesné štádium konania, v ktorom došlo zo strany žalobcu k späťvzatiu žaloby, súhlas žalovaného so späťvzatím žaloby v zmysle ustanovenia § 146 ods. 1 CSP nebol potrebný, resp. na prípadný nesúhlas žalovaného by súd v tomto štádiu konania neprihliadal. Pokiaľ ide o návrh žalobcu na rozhodnutie o náhrade trov konania podľa ustanovenia § 257 CSP, súd poukazuje na vyjadrenie žalovaného z 21.7.2022 v konaní vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. značkou 38Cb/89/2017 v skutkovo a právnej obdobnej veci žalobcu FVE Belá2 s. r. o., v ktorom žalobca vzal žalobu späť písomným podaním totožného znenia ako v prejednávanej veci. K návrhu žalobcu na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania podľa ustanovenia § 257 CSP žalovaný uviedol, že s argumentami žalobcu, ktoré by mali odôvodniť existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa, nemožno súhlasiť. Je nepochybné, že žalobca vzal žalobu späť z dôvodu rozhodnutí Najvyššieho súdu SR o skutkovo a právne obdobnej veci a neskorších rozhodnutí

Ústavného súdu SR, ktoré potvrdili právny názor kasačného súdu. Pri posudzovaní zastavenia konania a následného rozhodovania o nároku na náhradu trov konania sa neprihliada na opodstatnenosť späťvzatej žaloby. Pokiaľ by mal Okresný súd Žilina žalobcom uvádzané argumenty zohľadňovať pri rozhodovaní o náhrade trov konania, musel by posúdiť aj hmotno-právne normy, ktoré namietal žalobca a ktoré sa vzťahujú na ním uplatnený nárok. Nakoľko žalobca zbral v celom rozsahu žalobu späť, nemôže súd prvej inštancie v tomto štádiu konania hmotno-právne posúdiť nárok žalobcu, čo je nevyhnutné k tomu, aby mohol právne posúdiť opodstatnenosť žaloby so záverom, že žaloba bola v čase jej podania opodstatnená a následne vyvodíť existenciu dôvodu hodného osobitného zreteľa, ktorý by súdu umožnil nepriznať žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 7Mcd0 4/2010 a Ústavného súdu Slovenskej republiky I. ÚS 196/09. Žalovaný ďalej vyjadril nesúhlas s názorom žalobcu, že neskoršie rozhodnutia Ústavného súdu SR sú v rozpore so skôr prijatým Nálezom PL. ÚS 17/2014, prípadne že ide o protirečivé rozhodnutia, resp. že Ústavný súd SR zmenil svoj právny názor. Ústavný súd SR v Náleze PL. ÚS 17/2014 nikdy neposudzoval existujúce zmluvné vzťahy medzi prevádzkovateľmi distribučných sústav a výrobcami elektrickej energie, ale ústavnosť Vyhlášky č. 221/2013 Z.z. Ústavný súd SR v Náleze definoval prístup výrobcu do sústavy ako právo vpúšťať do distribučnej sústavy výrobcou vyrobenú elektrinu, pričom žalobca má a v čase podania žaloby mal vedomosť o tom, že do sústavy žalovaného ním vyrobenú elektrinu dodáva, nakoľko realizoval svoju podnikateľskú činnosť. Ústavný súd SR nikdy nespochybnil legitímnosť poplatku za prístup výrobcu do distribučnej sústavy, ani jeho výpočet. Žalovaný od počiatku tvrdil, že žalobca prístup do distribučnej sústavy má, využíva a je povinný zaň platiť. Rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktoré sa týkali skutkovo a právne rovnakej veci a Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky III. ÚS 257/2020 zo 14.02.2020, ako aj uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. III. ÚS 167/2022-250 z 24.03.2022 sa týkali právneho posúdenia existencie zmluvných vzťahov medzi žalovaným a nespokojnými výrobcami so záverom o oprávnenosti vyberania tzv. G-komponentu. Rozhodovacia prax Najvyššieho súdu v predmetnej otázke pritom nie je rozdielna, je jednotná a konštantná. O tom, že zo strany Najvyššieho súdu SR ani Ústavného súdu SR nejde o podstatnú zmenu v rozhodovacej praxi, svedčí aj odsek 21 uznesenia Ústavného súdu SR sp.zn. III. ÚS 167/2022, v ktorom sa uvádza: „Vzhľadom na právny záver o tom, že medzi stranami bola uzavretá zmluva o prístupe do distribučnej sústavy, sa právne závery Nálezu Ústavného súdu č.k. PL. ÚS 17/2014 na právny vzťah medzi sťažovateľmi a žalovanou nevzťahujú. Nález Ústavného súdu č.k. PL. ÚS 17/2014 totiž dopadá len na právnu úpravu, no nie na vzťah strán založený zmluvou. To vylučuje rozpor namietaný v uznesení s Nálezom Ústavného súdu o nesúlade časti Vyhlášky. Rovnako nie je v rozpore s týmto Nálezom Ústavného súdu ani Nález Ústavného súdu č.k. III. ÚS 257/2020 zo 14. decembra 2021, ktorého podstatou bolo konštatovanie podstatného skutkového omylu o čase vzniku zmluvného vzťahu, keď v dôsledku omylu krajský súd posúdil právny vzťah medzi stranami sporu podľa Zákona č. 251/2012 Z.z. a nie Zákona č. 656/2004 Z.z., čo malo vplyv na určenie právneho základu pre účtovanie platby za prístup“. Žalovaný má za to, že uznesenie Ústavného súdu SR sp.zn. III. ÚS 167/2022 zo dňa 24.03.2022 nie je prekvapivé a stojí na právnych záveroch, ktoré sú riadne odôvodnené. Žalovaný ďalej uviedol, že hodnota sporov vo veciach G-komponentu je niekoľko desiatok miliónov eur, pričom je zrejmé, že žalovaný bol nútený brániť svoje práva a právom chránené záujmy z dôvodu podania stoviek žalôb, čo ho stálo nemálo finančné prostriedky. Nepriznaním trov konania v tejto veci by vznikol precedens aj v ostatných súdnych konaniach vo veciach G-komponentu, čo by bolo neprimerané vzhľadom na náklady, ktoré žalovaný už musel vynaložiť. Pokiaľ však súd žalovanému prizná nárok na náhradu trov konania ako strane, ktorá procesne nezavinila zastavenie konania, žalobca bude povinný zaplatiť trovy konania len vzťahu k tomuto súdному konaniu. V opačnom prípade by mohol byť žalovaný vystavený riziku a znášať trovy konania nielen vo vzťahu k prejednávanej veci, ale potenciálne aj vo vzťahu k iným súdnym konaniam, predmetom ktorých je tzv. G-komponent. K predpokladom pre aplikáciu ustanovenia § 257 CSP žalovaný poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. II. ÚS 31/2014. S poukazom na uvedené skutočnosti mal za to, že vo veci nie je daný dôvod hodný osobitného zreteľa, ktorý by odôvodňoval nepriznanie náhrady trov konania žalovanému, nakoľko žalobca podaním, ktorým vzal žalobu v celom rozsahu späť, procesne zavinil zastavenie konania.

8. Podľa ustanovenia § 144 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), žalobca môže vziať žalobu späť.

9. Podľa ustanovenia § 145 ods. 1 CSP, ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví.

10. Podľa ustanovenia § 146 ods. 1 CSP, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

11. Vzhľadom na dispozičný procesný úkon žalobcu, ktorým vzal žalobu späť v celom rozsahu skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa ustanovenia § 168 CSP alebo pojednávanie, súd na základe ustanovenia § 148 ods. 1 CSP výrokom I. tohto uznesenia rozhodol o zastavení konania.

12. Podľa ustanovenia § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

13. Podľa ustanovenia § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

14. Podľa ustanovenia § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

15. Späťvzatie žaloby je dispozičný procesný úkon žalobcu, z obsahu ktorého vyplýva, že na meritórnem prejednaní ním uplatneného nároku celkom alebo v určitej časti netrvá. Zákon neukladá žalobcovi povinnosť späťvzatie žaloby alebo jej časti zdôvodniť, avšak dôvody späťvzatia žaloby sú významné pre rozhodovanie o nároku na náhradu trov konania podľa ustanovenia § 256, prípadne § 257 CSP. V prípade zastavenia konania, ustanovenie § 256 ods. 1 CSP zásadne ukladá povinnosť nahradiť trovy konania tomu, kto procesne zavinil, že konanie muselo byť zastavené. Pri zastavení sporového konania je potom pre vyriešenie otázky náhrady nákladov konania kľúčové zistenie, či, a pokiaľ áno, ktorý z účastníkov z procesného hľadiska zastavenie konania zavinil. Kritérium procesného zavinenia potom treba posudzovať z objektívneho hľadiska, a to vo vzťahu medzi tým, čo žalujúca strana v konaní požadovala, resp. akého výsledku sa domáhala, a skutočnosťou, pre ktorú žalujúca strana neskôr vzala žalobu späť s tým, aby konanie bolo zastavené. Ak nie je preukázané, že späťvzatie žaloby bolo odôvodnené neskorším správaním žalovaného, ktorý sa celkom či v relevantnom rozsahu zachoval v zmysle žalobnej požiadavky, potom nie je dosť dobre možné nachádzať súvislosť, a teda ani procesné zavinenie medzi jeho správaním vo vzťahu k žalobnej požiadavke (petitu); v takom prípade nesie zodpovednosť na zastavení konania žalobca v dôsledku príčinnej súvislosti, ktorou je správanie účastníka konania, teda jeho prejav vôle spočívajúci v späťvzati návrhu /Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 M Cdo 4/2010, Ústavný súd SR, I. ÚS 196/09/. Keďže nárok na náhradu trov konania je nárokom vyplývajúcim nie z hmotného, ale procesného práva, otázku, či išlo o dôvodne podanú žalobu, je nevyhnutné posudzovať z procesného hľadiska, a teda z hľadiska výsledku správania odporcu (žalovaného) k požiadavkám navrhovateľa (žalobcu). Ide teda o to, či sa navrhovateľ domohol k uplatnenému nároku alebo nie, pričom súd neskúma, či by bol navrhovateľ v meritórnem konaní úspešný alebo nie /Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 M Cdo 1/2014/.

16. Výnimkou zo zásady zodpovednosti za procesné zavinenie na zastavení konania pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov zastaveného konania predstavuje ustanovenie § 257 CSP, ktoré pripúšťa, aby súd výnimočne nepriznal náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Pre aplikáciu ustanovenia § 257 CSP v konkrétnej veci tak musia byť kumulatívne splnené dve podmienky, a to výnimočné okolnosti danej veci a existencia dôvodov hodných osobitného zreteľa. Naplnenie podmienok pre aplikáciu ustanovenia § 257 CSP pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania v prejednávanej veci súdom zistené nebolo.

17. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 256 ods. 1 CSP. Súd konštatuje, že procesné zavinenie na zastavení konania je na strane žalobcu, ktorý vzal žalobu v celom rozsahu späť. Žalobcom tvrdené dôvody späťvzatia žaloby zároveň vylučujú záver o procesnom zavinení žalovaného na zastavení konania, nakoľko nemožno konštatovať, že by žalobcu k späťvzatiu žaloby viedlo správanie žalovaného po podaní žaloby.

18. Z obsahu písomného podania žalobcu z 01.07.2022 vyplýva, že späťvzatie žaloby odôvodňuje predovšetkým vývojom rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Ústavného

súdu Slovenskej republiky v skutkovo a právne obdobných žalobách výrobcov elektriny voči prevádzkovateľovi regionálnej distribučnej sústavy. Dôvody hodné osobitného zreteľa pre aplikáciu ustanovenia § 257 CSP pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania žalobca odôvodňuje zložitou doposiaľ neriešenej právnej problematiky a skutočnosťou, že právne názory najvyšších súdnych autorít Slovenskej republiky sa od podania žaloby zásadne zmenili.

19. Žalobcom tvrdené skutočnosti nemožno posudzovať ako dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by súd v zmysle ustanovenia § 257 CSP výnimočne nepriznal náhradu trov konania žalovanému. Zároveň sa súd nestotožňuje s tým, ako žalobca v písomnom späťvzati žaloby hodnotí vývoj rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a najmä Ústavného súdu Slovenskej republiky v skutkovo a právne obdobných veciach.

20. Žaloba žalobcu v prejednávanej veci bola jednou z množstva žalôb výrobcov elektriny, ktorými uplatnili voči žalovanému v postavení prevádzkovateľa regionálnej distribučnej sústavy nárok na vrátenie platieb za prístup do distribučnej sústavy /tzv. G-komponentu/ zavedeného Úradom pre reguláciu sieťových odvetví Slovenskej republiky v § 26 ods. 23 Vyhlášky č. 221/2013 Z.z., ktorou sa stanovuje cenová regulácia v elektroenergetike v znení neskorších predpisov, uplatňovaného od 01.01.2014. Žalobca v postavení výrobcu elektriny, ako sám uvádza, podal žalobu na základe Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. PL. ÚS 17/2014 z 22.06.2016 na základe záverov ktorého dovodzoval, že žalovanému uhradené platby za prístup do distribučnej sústavy v dotknutom období predstavujú bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného, nakoľko boli žalobcovi účtované neoprávnene. Zároveň v nadväznosti na právne závery Ústavného súdu SR vyslovené v Náleze zdôrazňoval, že so žalovaným nemal uzatvorenú zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy, preto neexistoval právny základ pre fakturovanie platieb G-komponentu zo strany žalovaného. Následne v písomnom späťvzati z 01.07.2022 žalobca poukazoval na neskoršie rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktoré boli v rozpore s Nálezom, v ktorých Ústavný súd Slovenskej republiky zmenil svoj právny názor vyslovený v Náleze, na základe ktorého bola podaná žaloba, čo žalobcu viedlo k jej späťvzatiu.

21. Vzhľadom na vedomosť súdu o značnom počte sporov vyvolaných výrobcami elektriny voči prevádzkovateľovi regionálnej distribučnej sústavy na obdobnom skutkovom a právnom základe ako prejednávaná vec, súd v záujme rozhodnutia v prejednávanej veci v súlade s princípom právnej istoty zakotveným v Článku 2 ods. 2 Základných princípov CSP konanie prerušil, a to najprv do právoplatného skončenia konania o dovolaní podanom žalovaným proti rozsudku Krajského súdu v Žiline sp.zn. 13Cob/48/2018 zo dňa 19.09.2018 vedenom na Najvyššom súde SR pod sp.zn. 4Obdo/95/2018 a následne do právoplatného rozhodnutia vo veci vedenej na Ústavnom súde SR pod sp.zn. Rvp 352/2020. V priebehu času došlo k vydaniu viacerých rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, na ktoré poukazuje aj Ústavný súd Slovenskej republiky v Náleze III. ÚS 257/2020-256 zo dňa 14.12.2021 /uznesenie z 20.11.2019 sp.zn. 3Obdo/18/2019, uznesenie z 31.03.2020 sp.zn. 2Obdo/9/2019, uznesenie z 05.03.2020 sp.zn. 1Obdo/13/2019, uznesenie z 19.02.2020 sp.zn. 1Obdo/25/2019 a uznesenie z 30.04.2020 sp.zn. 2Obdo/15/2019/, ktoré vychádzajú z obdobného skutkového a právneho stavu, pričom sú založené na právnom závere, podľa ktorého Zákon č. 656/2004 Z.z. podmieňoval pôsobenie výrobcu elektriny na trhu okrem iného uzatvorením zmluvy o prístupe do sústavy. Išlo o zákonnú podmienku, pričom zmluva o prístupe a o pripojení k sústave uzatvorená podľa Zákona č. 656/2004 Z.z. neodporuje neskoršej právnej úprave obsiahnutej v Zákone č. 251/2012 Z.z. V konaniach vedených na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp.zn. 3Obdo/18/2019, 1Obdo/18/2019, 2Obdo/15/2019 a 1Obdo/13/2019, ktoré boli posudzované v konaní o ústavných sťažnostiach vedenom na Ústavnom súde Slovenskej republiky pod sp.zn. III. ÚS 167/2022, Najvyšší súd SR na rozdiel od okresného a krajského súdu, ktoré konali v daných veciach v prvej a druhej inštancii dospel k záveru, že povinnosť výrobcov elektriny uzatvoriť zmluvu o prístupe a pripojení k sústave s prevádzkovateľom vyplýva z § 21 ods. 2 písm. a/ Zákona č. 656/2004 Z.z. a že zmluva o prístupe do distribučnej sústavy bola súčasťou zmluvy o pripojení. Najvyšší súd SR tak odlišne právne posúdil zmluvné vzťahy medzi výrobcami elektriny a prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy, než ich posúdili súdy prvej a druhej inštancie. Rozhodovacia činnosť Najvyššieho súdu SR ako súdu dovolacieho v skutkovo a právne obdobných veciach je konštatná. Ústavný súd SR následne v uznesení III. ÚS 167/2022-250 z 24.03.2022 konštatoval, že závery Najvyššieho súdu SR v napadnutých uzneseniach nie sú arbitrárne či svojvoľné a postupom Najvyššieho súdu nedošlo k zásahu do rovnosti strán.

22. V konaní vedenom pod sp.zn. PL. ÚS 17/2014 Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodoval o ústavnosti časti ustanovenia § 26 ods. 23 Vyhlášky Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 221/2013 Z.z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v elektroenergetike v znení neskorších predpisov, pričom Nálezom PL. ÚS 17/2014-132 z 22.06.2016 vyhláseným v Zbierke zákonov Slovenskej republiky 21.07.2016 pod č. 220/2016 rozhodol, že ustanovenie § 26 ods. 23 predmetnej Vyhlášky v časti „a to aj v prípade, ak takýto výrobca elektriny nemá s prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy uzatvorenú zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny“, je v rozpore s označenými článkami Ústavy Slovenskej republiky a Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. V nadväznosti na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky PL. ÚS 17/2014 v kontexte jeho odôvodnenia možno dovodiť záver, že povinnosť výrobcov elektriny uhrádzať platbu za prístup do distribučnej sústavy vzniká v zmysle Zákona č. 251/2012 Z.z. výlučne na základe uzatvorenej zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy s prevádzkovateľom distribučnej sústavy a pokiaľ dotknutá časť ustanovenia § 26 ods. 23 Vyhlášky ukladala výrobcovi elektriny povinnosť hradiť platbu za prístup do distribučnej sústavy aj v prípade, že zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy s prevádzkovateľom distribučnej sústavy uzatvorenú nemali, išlo o povinnosť nad rámec povinností zakotvených pre výrobcov elektriny v Zákone č. 251/2012 Z.z. čo do platenia poplatkov /cien/ za prístup do distribučných sústav, ako aj nad rámec zákonného splnomocnenia pre Úrad pre reguláciu sieťových odvetví v zmysle Zákona č. 250/2012 Z.z. upraviť platby výrobcov elektriny za prístup do distribučných sústav.

23. Ústavný súd Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp.zn. PL. ÚS 17/2014 a v Náleze posudzoval výlučne ústavnosť dotknutej časti ustanovenia § 26 ods. 23 Vyhlášky Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 221/2013 Z.z. Neskúmal existenciu a obsah konkrétnych zmluvných vzťahov uzatvorených medzi výrobcami elektriny a prevádzkovateľmi regionálnych distribučných sústav s dopadom na ich povinnosť platiť platbu za prístup do distribučnej sústavy /tzv. G-komponent/. Tieto skutočnosti boli skúmané následne v jednotlivých konaniach iniciovaných výrobcami elektriny voči prevádzkovateľovi distribučnej sústavy podaním žalôb na súde prvej inštancie, ktorého rozhodnutia boli následne posudzované v odvolacom konaní a na základe podaného dovolania aj v dovolacom konaní. Konanie a rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu dovolacieho následne na základe ústavných sťažností posudzoval Ústavný súd Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp.zn. III. ÚS 167/2022, kde už preskúmaval postup a rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky týkajúce sa konkrétnych sporov medzi výrobcami elektriny a prevádzkovateľom distribučnej sústavy. Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky III. ÚS 167/2022-250 z 24.03.2022 tak vzhľadom na jeho obsah, ako aj predmet prieskumu nie je v rozpore s Nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky PL. ÚS 17/2014 z 22.06.2016 ani nepredstavuje zmenu právneho názoru Ústavného súdu SR vysloveného v Náleze. Rovnako nie je v rozpore ani s Nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky III. ÚS 257/2020-256 zo dňa 14. decembra 2021, ktorý sa týkal výlučne konkrétnych prejednávanych vecí na Krajskom súde v Žiline pod sp.zn. 13Cob/47/2018 a 13Cob/39/2018, vo vzťahu ku ktorým Ústavný súd dospel k záveru, že rozsudky krajského súdu vychádzajú z podstatného skutkového omylu o čase vzniku zmluvného vzťahu medzi výrobcami elektriny a prevádzkovateľom distribučnej sústavy, v dôsledku čoho krajský súd veci nesprávne právne posúdil, keď zmluvný vzťah, práva a povinnosti sťažovateľa a žalobcov, podmienky pre účtovanie platby za prístup do distribučnej sústavy primárne posudzoval podľa Zákona č. 251/2012 Z.z. a nie Zákona č. 656/2004 Z.z., čo malo vplyv na vyhodnotenie otázky existencie zmluvného právneho základu pre účtovanie platby za prístup do distribučnej sústavy sťažovateľom, vyhodnotenie opodstatnenosti odvolaní sťažovateľa proti rozsudkom okresného súdu. Rozsudky krajského súdu preto označil z ústavnoprávneho hľadiska za neudržateľné, čím došlo k porušeniu práva sťažovateľa podľa Článku 46 ods. 1 Ústavy a Článku 6 ods. 1 Dohovoru.

24. Podstatou sporu v prejednávanej veci tak bolo posúdenie v skutkovej aj právnej rovine, či medzi žalobcom ako výrobcami elektriny a žalovaným ako prevádzkovateľom distribučnej sústavy existuje právny /zmluvný/ základ pre účtovanie poplatku za prístup do distribučnej sústavy žalovaného /tzv. G-komponentu/. Táto otázka však nebola vyriešená Nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky PL. ÚS 174/2014, ale závisela od výsledkov dokazovania vykonaného v prejednávanej veci a ich právneho posúdenia. Samotná skutočnosť, resp. procesný postup súdu, ktorý v záujme naplnenia princípu právnej istoty v rozhodovaní konanie prerušil do rozhodnutia najvyššieho súdu, resp. ústavného súdu v skutkovo a právne obdobných veciach taktiež nemôže zakladať dôvod hodný osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania žalovanému, ak rozhodnutia Najvyššieho a Ústavného súdu SR vyzneli v neprospech výrobcov elektriny a oslabili ich argumentáciu v konaní, čo následne zjavne viedlo žalobcu k späťvzatiu žaloby, v dôsledku ktorého nesie procesné zavinenie na zastavení konania.

25. Súd má za to, že vývoj rozhodovacej činnosti všeobecných súdov v skutkovo a právne obdobných veciach, odlišné právne posúdenie vecí dovolacím súdom, než bola vec posúdená súdom prvej inštancie a súdom odvolacím, ani závery Ústavného súdu SR v konaní o ústavných sťažnostiach proti postupu a uzneseniam dovolacieho súdu nemožno vyhodnotiť ako dôvody hodné osobitného zreteľa odôvodňujúce výnimočný postup súdu pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania v prejednávanej veci podľa ustanovenia § 257 CSP. Podporne súd v tejto súvislosti poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 30.11.2016 sp.zn. 29Cdo/704/2016, zo záverov ktorého vyplýva, že okolnosť, že jednotlivé (súdne) inštancie mali na právnu kvalifikáciu vecí odlišné názory, nemôže byť použitá pre ospravedlnenie aplikácie § 150 Občianskeho súdneho poriadku (poznámka konajúceho súdu: ktorému zodpovedá § 257 CSP), nakoľko nemožno klásť na ťarchu účastníka konania skutočnosť stojacu na strane súdov.

26. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti súd priznal žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu /v rozsahu 100%/. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v súlade s ustanovením § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. Samostatným uznesením rozhodne súd taktiež o žiadosti žalobcu o vrátenie súdneho poplatku za žalobu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Žilina ku Krajskému súdu v Žiline.

Odvolanie možno podať písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 Civilného sporového poriadku).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.